Eesti Kunstiakadeemia / Estonian Academy of Arts
Vabade kunstide teaduskond / Faculty of Fine Arts
Fotograafia BA / Photography BA

Saara Mildeberg

Portfoolio / Portfolio 2015

EESTI
KUNSTIAKADEEMIA

Curriculum Vitae

Saara Mildeberg
sündinud 1992
Elab ja töötab Tallinnas ja Lääne-Virumaal
saara@mildeberg.ee

Haridus
2012– Eesti Kunstiakadeemia, vabade kunstide teaduskond, fotograafia, BA
2014 Haagi Kuninglik Kunstiakadeemia, fotograafia BA, Erasmus+ vahetusõpingud

Rühmanäitused
2015 Sada aastat üksildust. Zelluloosi keskus
Suletud süsteem. Rüütelkonna hoone
2014 Contemporary Self-Portraits. Bildmuseet, Umeå, Rootsi
2013 Ruum, märk, mimikri. Raja Galerii
Kaasaegsed autoportreed. Tartu Ülikooli Narva Kolledž
2012 Fotovaimlemine. Telliskivi Loomelinnaku Valge Galerii

Lühibiograafia

Saara Mildeberg (sünd 1992) on fotograaf, kes elab ja töötab Tallinnas ja Lääne-Virumaal. Ta on üles kasvanud Läsna külas ning omandab kõrgharidust Eesti Kunstiakadeemias fotograafia erialal. Uudishimu linnakära ja metsavaikuse vastu ning inimese üleüldine kohanemisvõime on tema töödes läbivad motivaatorid. Hiljuti naasnud vahetusõpingutelt Haagi Kuninglikust Kunstiakadeemias, on tal hetkel käsil fotograafia bakalaureuseõpingute viimane aasta.

Kunstnikupositsioon

Olen eraklik rändaja ja krooniline hilineja. Mõlemad omadused peegelduvad mu teostes, mis saavad alguse järjekordsest avastusretkest kuhugi, kust teised juba lahkumas.

Töötan üksinda, taamal rahvahulgad või metsakohin. Minu inspiratsiooniallikad on hetkevaimustused, mis jäävad kindlate teemade piirdesse: linnastumine, millele vastandub loodusenostalgia, vahel lausa pseudonostalgia. Eneseotsingud ja -kahtlused. Soovunelmad, mälestused idüllilisest lapsepõlvest ja loogilised järeldused, mis reaalsuses enam tõele ei vasta. Kohanemine koduses, aga ka võõras õhkkonnas ja ümbruses.

Linna-asjalikkus ja maalähedane mõtlemine segunevad. Viin küsimused, kuidas mõjutab linnaruum inimest ja kuidas kujundab inimene linnaruumi, üksikisiku tasemeni, rännates jälgi ja artefakte otsides tuttavail ja võõrail tänavail, kaamera alati kaasas. Jseenda asjatoimetusi kõrvalt jälgides teen üldistusi ja juhin tähelepanu. Dokumentalistika käigus ei suuda siiski vastu panna lavastustele, mis mu töödesse lipsavad. Jlma kommentaarideta, fotodel nähtavaga peibutamine jätab hinnangute tegemise küüniliselt vaataja hooleks.

Eelistan tööriistana analoogkaamerat, mis sunnib püsimatu meele tuhina lahtuma, enne kui jäädvustust uuesti näha saab. Kaine meelega sünnib siis valik, mida oma märkmetest vaatajatega jagada.

Võõras linnas 1–4
35 mm mustvalged fotod paberil
Seeria, 4 fotot, 29,7 × 21 cm
2012

“Võõras linnas”, seeria neljast fotost, sündis 2012. aasta seitsmel sügisesel laupäevahommikul Tapa linnas uidates. Sattusin Tapale kahe kodu vahel rännates rongi- ja autosõidu vahepeal. Jnimtühjad tänavad koondusid mälus fragmentaarseks kogemuseks ning hilisem fotojäädvustuste vaatamine andis võimaluse linna meelevaldselt korrastada.

OHUTSOON

Kümblus
Digitrükk
42 × 29,7 cm
2013
Juhendajad: Jveta Vaivode, Marge Monko, Laura Toots

Teos sündis rahvusvahelise fotograafiaprojekti “Kaasaegsed autoportreed” raames Narvas korraldatud meistriklassi käigus, mille eesmärgiks oli autoportreede pildistamise kaudu rahvusvahelise dialoogi ning piirideülese koostöö tekitamine. Tutvudes jõelinnaga esimest korda, tekkis minus trots rohkete erinevate keelumärkide vastu, mida kohtasin, eriti nende, mis kodakondsuse põhjal mulle jõe parema kalda kättesaamatuks tegid.

Jnspireerituna keelebarjäärist, mis mulle 96% ulatuses vene keelt emakeelena rääkiva rahvaga linnas ette jäi, on teose pealkiri “Kümblus”, sõnamäng, viide nii füüsilisele jõe ületamisele kui integratsioonipoliitika imelapsele, kakskeelsele (eesti ja vene) õppeprogrammile Keelekümblus.

RIIGIPIIR!
UJUMINE ON KEELATUD!
ГРАНИЦА!
КУПАНИЕ ЗАПРЕЩЕНО!
STATE BORDER!
SWIMMING IS FORBIDDEN!

Surprises and Stereotypes
Digitrükk
Seeria, 8 fotot, 42 × 29,7 cm
2015
Juhendaja: Leo Erken

“Surprises and Stereotypes” sündis sügisel 2014. Hollandis Haagi Kuninglikus Kunstiakadeemias vahetussemestril viibides dokumentalistikakursuse raames ning kujutab subjektiivselt kummalisi stseene hollandlaste identiteedi kohta ja sõna *tolerantie* (hollandi keeles sallivus) tähendusest neile.

Samenleving (holl koos elamine) omab Hollandi ühiskonnas erilist kohta. Kuigi kultuur koosneb erinevatest etnilistest rühmadest ja traditsioonidest, valitsevad kindlad kirjutamata reeglid, mis loovad kirjususes ühtekuuluvustunde. Põhiline printsiip: ela ja lase teistel elada.

Hollandlased on sallivad ja selle üle uhked, samas ei tähenda see väärtushinnangute või rahvusliku identiteedi hääbumist. Kuigi hollandlaste hõim on üldiselt avatud, on nende tõekspidamised perekonnaelu ja sõpruse kohta üsna konservatiivsed, tehes võõrale integreerumise keeruliseks.

Sisserändajad loodavad sallivust, samal ajal eeldatakse neiltki oma uue kodumaa kommetega kohanemist. Mõned tavad on tuttavad juba eelnevalt, mõned üllatavad ja saavad selgeks kohapeal. Mõned tunduvad mugavad, mõned samas tobedad ja tahumatud. Millised neist omaks võtta?

Vaataja võib otsustada ja vastata küsimusele, mille üle Madalmaades ikka pead murtakse: Mis on normaalne?

197

express
SCHERPE PRUIZEN
NIET VOEREN
NIET VOEREN
OP!

Yoeurpje
16
12

HANDLE WITH CARE
BANANAS

WELTEVREE

PATAT FRITES
SOFT IJS
Remix
Droge Mortel BV
-287368
De Haagse markt
Coca-Cola
Sprite
SPA

De Ruijter
De Ruijter

Turist
Installatsioon, vanaaegse lastekäru rattad koos raamistikuga, puust kast 100 × 50 × 20 cm, muld, suhkruherned *(Pisum sativum)*;
digitrükk (dokumentatsioon, seerias kuvatõmmised videost), 42 fotot, 10 × 15 cm
2013
Juhendaja: Kirke Kangro

Ratastel aed sai alguse 2013. aasta 16. juulil. Sunnitud pidevalt rändama linna- ja maakodu vahel, korraldasin hilise hernekülvi ratastel peenrale, mida oleks mugav loodusjõudude eest põgenedes nihutada ja sügise hakul linnakorterisse kolides kaasa võtta.

Eksperimendi käigus mõtisklesin arenevate hernetaimede vastu tekkiva sentimentaalsuse üle, mis oli võrreldav heldimusega, mida tuntakse koduloomade vastu. Paralleelselt aiapidamisega osalesin Kirke Kangro juhendatus kursusel "Ruum, märk, mimikri", mis tugines Boris Groysi esseel "Linn turistliku reproduktsiooni ajastul", teemaks ruum ning selles kohastumise strateegiad.

Heldimustundest juhindudes katsetasin taimedesse kui lemmikloomadesse suhtumist aiale sotsiaalmeedias oma *facebooki*-lehe loomisega. Hiljem sai mobiilsest peenrast kursuse "Ruum, märk, mimikri" tarbeks installatsioon, millega korraldasin Tallinna linnaliinibussis #23 *performance*'i, kui aia bussi kaasa võtsin ja marsruudi Estonia–Trummi läbisin. 45-minutilise teekonna ja mööduvate inimeste reaktsiooni dokumenteerisin videole, millest hiljem ilmekamad kaadrid välja valisin ning koos aiaga 21. oktoobril Raja galeriis kursuse lõppu märkival hindamis-näitusel esitasin.

Läsna, 16. august 2013

Läsna, 22. september 2013

Läsna, 30. september 2013

11. oktoober 2013

Tallinn, 12. oktoober 2013

Dokumentatsioon eksperimendist ratastel aiaga

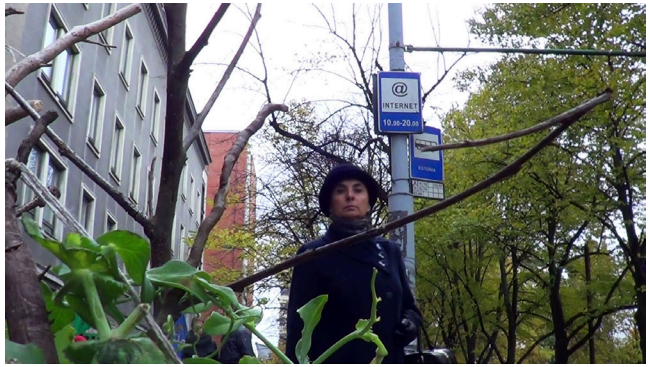

Valik kaadreid bussisõidust Estonia puiestee–Raja tänav Tallinna linnaliinibussiga #23

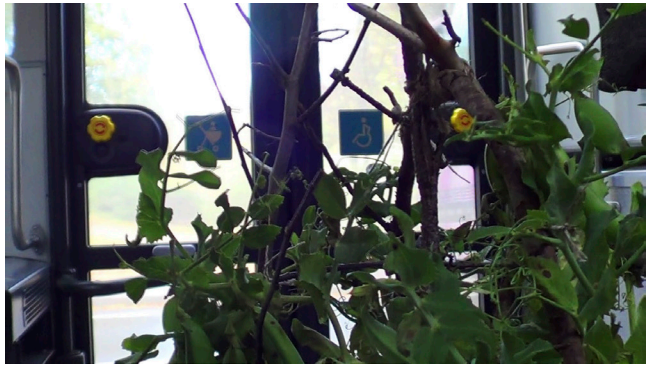

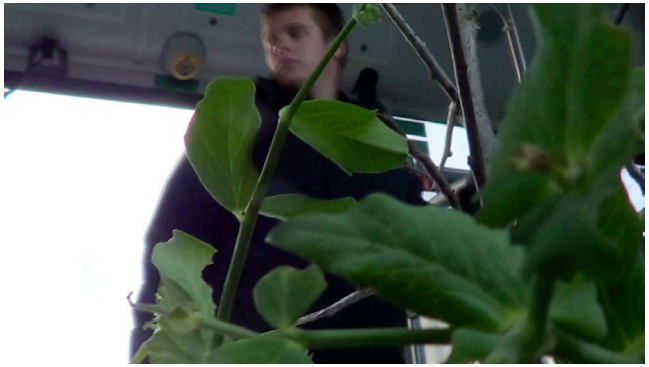

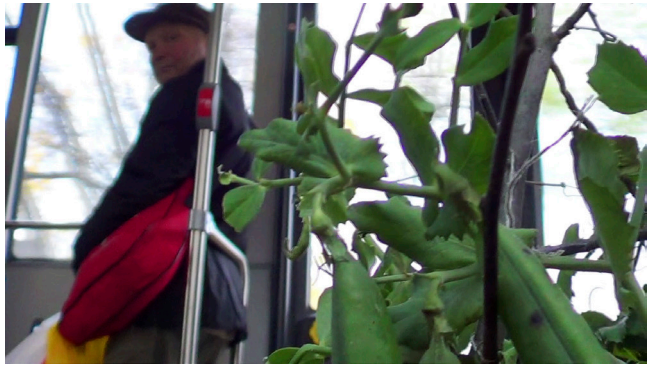

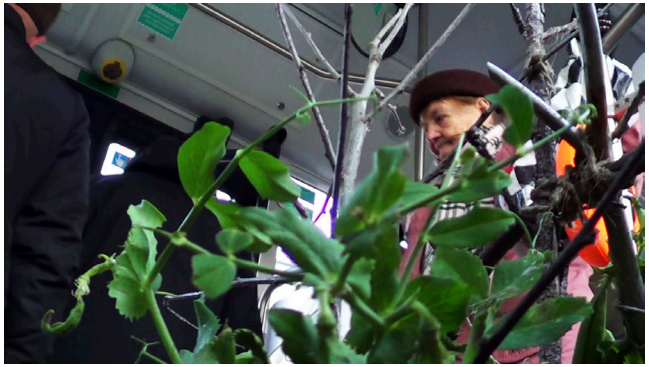

“Ruum, märk, mimikri” näitusevaade Raja galeriis, 21. oktoober 2013

Ons dorp
Digitrükk
Käsitsi köidetud autoriraamat, 22 lk, 15 × 20,5 cm;
Seeria, 9 fotot, 15 × 20,5 cm
2015
Juhendaja: Thijs groot Wassink

Fotoraamat *“Ons dorp”* ja selle juurde käiv 9-pildiline seeria valmisid aastal 2014 Hollandis veedetud sügissemestri viimasel kuul ehk 2015. aasta jaanuaris kursuse *Autonoom Fotografie* lõpuprojektina. Kursuse eesmärk oli luua seeria vabalt valitud kaasaegse fotokunstniku stiilis. Minu inspiratsiooniks oli Rootsi kaasaegne dokumentaalfotograaf Jan Henrik Engström, eriti tema 2009. aasta fotoraamat *“La Résidence”*, mille eeskujul koostasin ka oma fotoraamatu.

Kaheosaline seeria sai alguse, kui sõitsin keset kõige piinavamat kultuurišokki jõulupühadeks kaheks nädalaks koju Eestisse. Leevendus, mida taas perekonna keskel kodukülas viibimine pakkus, oli ajutine, asendudes peagi igavusega. Suundusin uue aasta esimesel õhtul Tartusse, kuid ei leidnud ka sealsest ööelust lohutust. Ettejuhtuvate nägude pisikese Olympuse analoogkaamera välguga valgustamine oli õhtu põnevaim tegevus.

Paar nädalat hiljem jalutasin ühel teisipäevaõhtul Haagi mereäärsetel tänavatel. Astusin sisse juhuslikusse baari, ühesse vähestest, mis jaanuari argipäeval kell 23 avatud. Kohtasin selles suitsuses urkas, mille nimi *Ons Dorp* (hollandi keeles meie küla), viit kohalikku. Olukord oli mitmeti sarnane kuu algusele Tartus, kuid pakkus ometi huvitavat kontrasti.

Õhtuid võrreldes sündis visuaalselt sarnases stiilis pildistatud, aga erinevalt vormistatud kaheosaline seeria, mis sai pealkirja eelmainitud hollandi baari järgi. Kursuse hindamisel eksponeerisin raamatut laual ja fotosid selle kohal seinal.

Väljavõte fotoraamatust *“Ons dorp”* / Läsna

Väljavõtted fotoraamatust *“Ons dorp”* / Läsna

December
2014

Väljavõtted fotoraamatust *“Ons dorp”* / Tartu

Seeria *“Ons dorp”* / Haag

Seeria *“Ons dorp”* / Haag

Väljavõte fotoraamatust *“Ons dorp”* / Tartu

Autoriraamatu *“Ons dorp”* kaas ja vormistuse selgitus.
Lehekülg 1-2

Lehekülg 3-5

Läsna
Raamitud foto, digitrükk, 39 × 28 cm;
6-osaline vineerriiul, 28 × 27,5 × 20 cm,
sahtlites metsast leitud esemed:
sulanud klaaspurk
harilik pihlakas *(Sorbus aucuparia*);
tühi konservipurk (Eldorado ananassitükid omas mahlas 227g);
kare habesamblik *(Usnea barbata)*;
64 paukpadrunihülssi (7,62 mm);
4 roostetanud uksevõtit
2015

"Läsna" lähtepunktiks oli Gabriel García Márquezi romaani "Sada aastat üksildust" esimene lehekülg.

"Asjadel on omaenda elu," kuulutab mustlane Melquiades romaanis, "tarvis on ainult äratada nende hing." Kolumblase Márquezi tuntuima teose tegevus toimub kujuteldavas linnas Macondos, milles on rohkesti sugemeid kirjaniku lapsepõlve kodukülast.

Harjumusest lugedes end tegelastega samastada ning tegevuspaiku oma ümbrusega võrrelda, lõin inspiratsiooniriiuli oma kodukoha Läsna metsast leitud esemetest. Viibin paigas, kus elavad mu vanemad, aina vähem, kuid nii omab iga põige külakesse suuremat tähendust. Riiulisahtlites eksponeeritud fragmendid on ka publikule aluseks subjektiivselt sündivaks maagiliseks realismiks.

Kohaarheoloogia on nagu igasugune muinasteadus vastavalt eelteadmistele mitmeti tõlgendatav. 2015. aasta seisu järgi võib Läsna tähendada rahulikku külaelu, rekreatiivset metsakogemust, aga suurele hulgale eestlastele ka õppusi Kaitseväe keskpolügoonil. Miks mitte kõike seda korraga või hoopis muud?

Kogu juhatab sisse foto aastast 2012, mil metsaveere elu müstika mind esimest korda tõeliselt lähedalt tabas.

“100 aastat üksildust” näitusevaade Zelluloosi keskuses, 19. mai 2015

One wish
Kaasautor Fidelia Regina Randmäe
Jnstallatsioon, kapp, 29,5 × 55 cm, sügavus 56,5 cm,
magnetiga led-lamp, 3-liitrine ümmargune klaasakvaarium,
vesi, kuldkala *(Carassius auratus auratus)*
2015

Koha- ja ajaspetsiifiline installatsioon *“One wish”* valmis Eesti Kunstiakadeemia avatud uste päeval 19. märtsil 2015 fotoosakonnas korraldatud näituse “Suletud süsteem” jaoks. Pöörates pilgu tagasi ajale, mil ise valiku fotograafiaosakonna kasuks tegime ning sisseastumiskatsetel osalesime, illustreerisime oma mõtteid, kahtlusi ja kahetsusi muinasjuttudest tuttava kuldkalaga, kes ujus terve päeva tillukese klaasakvaariumi uhkes üksinduses.

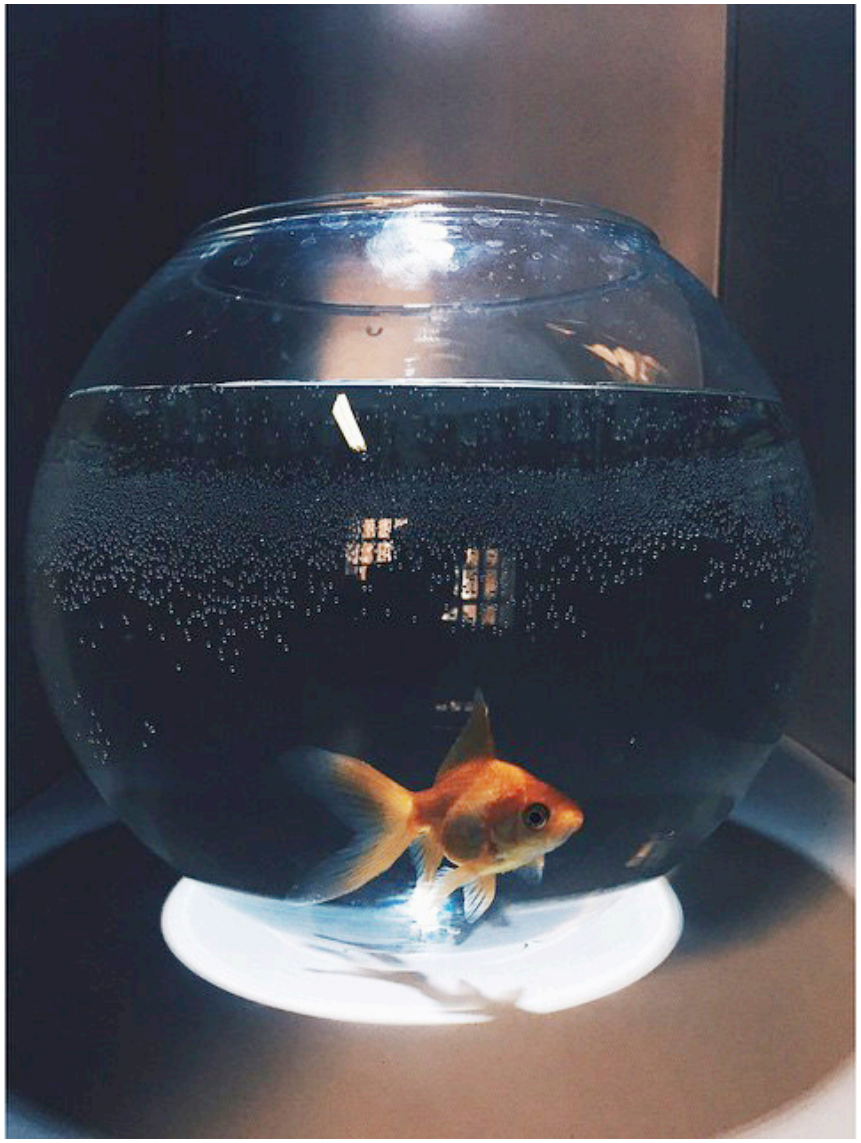

Jnstallatsiooni dokumentatsioon
Foto: Fidelia Regina Randmäe

“Suletud süsteem” näitusevaade Rüütelkonna hoones koos kaasautori
Fidelia Regina Randmäega,
19. märts 2015